

ingediend op **1886** (2023-2024) – Nr. 2
5 december 2023 (2023-2024)

Advies

van de Vlaamse Toezichtcommissie
voor de verwerking van persoonsgegevens

over het voorstel van decreet

van Marino Keulen, Bert Maertens, Martine Fournier,
Andries Gryffroy, Sofie Mertens en Marius Meremans

tot wijziging van artikel 6
van het decreet van 16 juli 2021
over zero-emissievoertuigen en voertuigen
aangedreven door alternatieve brandstoffen,
wat de verwerking van persoonsgegevens betreft

Documenten in het dossier:
1886 (2023-2024) – Nr. 1: Voorstel van decreet



Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2023/144 van november 2023

(zie datum ondertekening)

over

| | |
|-------------|---|
| tekst | Voorstel van decreet |
| van | van het Vlaams Parlement |
| titel | tot wijziging van artikel 6 van het decreet van 16 juli 2021 over zero-emissievoertuigen en voertuigen aangedreven door alternatieve brandstoffen, wat de verwerking van persoonsgegevens betreft |
| roepnaam | (decreet premie zero-emissievoertuigen persoonsgegevens) |
| datum | zoals ingediend bij het Vlaams Parlement op 15 november 2023 ¹ |
| trefwoorden | |

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies bij hoogdringendheid van mevrouw Liesbeth Homans, voorzitter van het Vlaams Parlement van 23 november 2023, ontvangen door de VTC op 23 november 2023;

Gelet op de behandeling in een schriftelijke procedure wegens de hoogdringendheid;

Brengt op 14 november 2023 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De voorzitter van het Vlaams Parlement (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een voorstel van decreet *tot wijziging van artikel 6 van het decreet van 16 juli 2021 over zero-emissievoertuigen en voertuigen aangedreven door alternatieve brandstoffen, wat de verwerking*

¹ Stuk 1886 (2023-2024) – Nr. 1

van *persoonsgegevens betreft* (hierna “het Ontwerp”) van Marino Keulen, Bert Maertens, Martine Fournier, Andries Gryffroy, Sofie Mertens en Marius Meremans, zonder aanduiding van specifieke artikelen.

2. Er is een verzoek om spoedbehandeling ingediend, gemotiveerd door de geplande inwerkingtreding van het ontwerp op 1 januari 2024 om volgende redenen (onderlijning VTC):

“Het voor advies voorgelegde voorstel van decreet regelt de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de invoering van een premie bij de aankoop van zero-emissievoertuigen van de categorieën L7e-C, M1 en N1 en dit met ingang van 1 januari 2024. De inwerkingtreding op 1 januari 2024 is om meerdere redenen noodzakelijk.

Vooreerst is het vergroenen van het voertuigenpark via financiële stimuli een maatregel uit het Luchtbeleidsplan 2030 (VR 2019 2510 MED.0359/2) dat aangenomen is in uitvoering van artikel 23 van de richtlijn 2008/50/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2008 betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa en artikel 6 van de richtlijn 2016/2284 betreffende de vermindering van de nationale emissies van bepaalde luchtverontreinigende stoffen, tot wijziging van Richtlijn 2003/35/EG en tot intrekking van Richtlijn 2001/81/EG (hierna: “herziene NEC-Richtlijn”). Dit laatste artikel legt aan de lidstaten de verplichting op om een nationaal programma ter beheersing van de luchtverontreiniging op te stellen en uit te voeren teneinde de nationale reductieverbintenissen voor de jaarlijks antropogene emissies die bepaald zijn in de bijlage II van de herziene NEC-Richtlijn te helpen verwezenlijken, zo ook inzake NOx.

Het Vlaams Luchtbeleidsplan 2030 voorziet dat er bekeken wordt op welke bijkomende manieren er stimulansen kunnen worden gegeven om milieuvriendelijke voertuigen, en zero-emissie voertuigen in het bijzonder, goedkoper te kunnen maken “om voor de zero-emissie voertuigen de prijskloof te overbruggen, de transitie op gang te trekken/houden en de vlootdoelstellingen te realiseren” (pg. 92 van het Luchtbeleidsplan). Het Vlaams Luchtbeleidsplan voorziet dat het marktaandeel van diesel bij nieuw verkochte personenwagens in 2025 tot 14,5% is teruggedrongen en in 2030 tot 0%. Daarnaast voorzien het Vlaams Energie- en Klimaatplan (VEKP) en het Luchtbeleidsplan een forse toename van het aandeel zero emissievoertuigen. In de actualisatie van het Vlaams Energie- en Klimaatplan werd er beslist dat het de ambitie is dat er vanaf 2029 enkel nog zero-emissiewagens worden verkocht. Deze maatregel moet bijdragen aan de reductie van CO2-uitstoot met het oog op het bereiken van de Europese doelstellingen en het bekomen van de nodige maatschappelijke en klimatologische effecten.

Uit het Tweede voortgangsrapport over het Vlaams Luchtbeleidsplan 2030 (2023) van de Vlaamse Milieumaatschappij van 4 oktober 2023 blijkt dat het aandeel zero emissievoertuigen in de nieuwverkoop in 2022 in Vlaanderen 12,1% bedroeg. De sterkste groei zien we bij de bedrijfswagens. Deze nemen een aandeel van bijna 90% van het aantal ingeschreven elektrische voertuigen in. Met andere woorden: van de 12% zero emissievoertuigen in 2022 zijn er 11% bedrijfswagens. Voor natuurlijke personen blijft de hogere aankoopprijs voor elektrische modellen een drempel om over te stappen, dat blijkt ook uit de maandelijkse inschrijvingscijfers waarbij we in 2023 het aandeel van bedrijfswagens t.o.v. particulier aangekochte zero-emissie wagens nog verder zien toenemen.

De premie bij de aankoop van zero-emissievoertuigen is erop gericht om tot een snellere omschakeling naar zero-emissievoertuigen te komen voor andere wagens dan de bedrijfswagens. Deze snellere vergroening van het wagenpark via financiële stimuli zal leiden tot een verdere daling van NOx en CO2-uitstoot en het halen van de doelstellingen die opgelegd worden door de Europese regels.

De inwerkingtreding op 1 januari 2024 is dienstig om de voormelde doelstellingen die vooropgesteld worden in het Luchtbeleidsplan 2030 en de Europese regels te halen.

Daarbij mag ook niet uit het oog verloren worden dat een snellere vergroening van het wagenpark niet tot een eenmalige daling leidt in 2024, maar een blijvend gunstig effect heeft op de NOx-uitstoot voor de komende jaren. Deze zero-emissievoertuigen zullen immers jarenlang (eerst bij de initiële eigenaar en vervolgens via de tweedehandsmarkt) in omloop blijven en een gunstig effect hebben op

het leefmilieu. Hoe sneller zero-emissievoertuigen aangekocht worden, hoe sneller ze ook op de tweedehandsmarkt verkocht zullen worden en dus ook de markt van de tweedehandsverkoop zal vergroenen. Een snelle invoering is dus ook nodig om de toekomstige cumulatieve effecten te maximaliseren. Ook om die reden is het noodzakelijk dat de maatregel zo snel als mogelijk in werking kan treden.

Tot slot draagt een snelle uitvoering bij aan de totstandkoming van een rechtszekere en evenwichtige oplossing in het kader van de stikstofproblematiek. Een snelle invoering en inwerkingtreding van de maatregel draagt bij tot de noodzakelijke verdere significante daling van de stikstofdeposities, wat een gunstig effect heeft op het milieu én het vergunningenbeleid in het kader van de stikstofproblematiek.

Het is noodzakelijk dat die maatregel op 1 januari 2024 in werking treedt en uitgevoerd kan worden. Het decreet dat de verwerking van de persoonsgegevens in dat kader regelt moet daartoe tijdig de regelgevingsprocedure doorlopen en tijdig in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd worden, wat rechtvaardigt waarom dit advies met hoogdringendheid wordt gevraagd.”

3. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

4. De context werd al beschreven in de motivering van de hoogdringendheid (zie punt 2).
5. Het Ontwerp voegt een nieuwe paragraaf 2 toe aan artikel 6 van het decreet van 16 juli 2021.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

6. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn:

de aanvragers van een premie voor zero-emissievoertuigen

en dat het minstens de volgende gegevens betreft:
 - identificatie- en contactgegevens;
 - de gegevens in de verkoopovereenkomst waaruit blijkt dat aan de voorwaarden, is voldaan, en waaruit het merk, het type en de aankoopprijs van het voertuig blijken;
 - het rekeningnummer waarop de premie wordt uitbetaald.
7. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

8. Het decreet bevat nu nog geen bepalingen over de verwerking van persoonsgegevens. Dit Ontwerp bedoelt de essentiële elementen van de verwerking expliciet vast te leggen.
9. De VTC beoordeelt dit initiatief positief.

10. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
11. De toelichting bij het Ontwerp vermeldt op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden:
- “De gegevens worden verwerkt voor de vervulling van een taak van algemeen belang als vermeld in artikel 6, lid 1, punt e), van de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (hierna ‘AVG’).”*
12. Een loutere verwijzing naar de tekst van de AVG volstaat niet. Wat de verwijzing naar punt e) betreft, moet verduidelijkt worden van welke taak van algemeen belang bedoeld wordt en waarom de beoogde verwerking in dat kader noodzakelijk en proportioneel is. Dit kan eventueel kort of door te verwijzen naar een andere tekst.
13. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM², artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen³ van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.⁴
14. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e), AVG⁵, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.

² Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

³ Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

⁴ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GWH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GWH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GWH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2023, 93-116, 155-162; DEGRAVE, E., *“L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle”*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

⁵ “e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;”

15. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.
16. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.
17. Hierbij moet er op gelet worden dat in een uitvoeringsbesluit (mits delegatie aan de Vlaamse Regering, zoals hier aanwezig) verdere modaliteiten kunnen worden bepaald, maar dat de essentie in het decreet zelf moet worden opgenomen⁶. De machtiging aan de Vlaamse Regering moet voldoende nauwkeurig omschreven zijn en betrekking hebben op de tenuitvoerlegging van de maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de decreetgever zijn vastgesteld. De VTC verwijst naar de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof inzake delegatie door de wetgever⁷.

3. Doelbinding

18. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).
19. In het Ontwerp wordt de doelstelling vermeld: de controle van de voorwaarden voor het verkrijgen van de gevraagde steun en voor de correcte uitbetaling ervan.
20. De doeleinden zijn dan ook welbepaald en transparant. Verder zijn de doeleinden die worden nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens over te gaan.
21. De VTC is van oordeel dat het doeleinde welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd is.

4. Verantwoordelijkheid

22. Artikel 4, 7), AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
23. Het Ontwerp stelt het volgende hierover:

“De bevoegde overheid is verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en

⁶ Advies Algemene Vergadering Afdeling Wetgeving Raad van State, 68.936/AV van 7 april 2021, opmerking 101 (Parl.St. Kamer 2020-21, nr. 55-1951/001, 119); In dat verband is de afdeling Wetgeving van oordeel dat ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, de volgende elementen in beginsel ‘essentiële elementen’ uitmaken: 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4°) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens”, in dezelfde zin GwH 10 maart 2022, nr. 33/2022, B.13.1; 22 september 2022, nr. 110/2022, B.11.2.

⁷ bv. GwH nr. 166/2011, 10 november 2011, overw. B.43.3 e.v., GwH nr. 158/2021, 18 november 2021, overw. B.8.4.2., GwH nr. 26/2023, 16 februari 2023, overw. B.74.1.

betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)."

24. De "bevoegde overheid" wordt gedefinieerd in artikel 3, 2°, van het decreet en is het Departement Mobiliteit en Openbare Werken.
25. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35, AVG)⁸ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.
26. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht⁹.

5. Minimale gegevensverwerking

27. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
28. De **categorieën betrokkenen** zijn evident de natuurlijke personen die een aanvraag indienen voor een premie voor een zero-emissie voertuig. Uit het ontwerp van uitvoeringsbesluit blijkt echter dat het ook kan gaan om diens erfgenamen en rechtsopvolgers wat de voorwaarde van 3 jaar bezit betreft.

29. Het Ontwerp vermeldt volgende **categorieën persoonsgegevens**:

"1° de identificatie- en contactgegevens van de aanvrager, met inbegrip van de noodzakelijke gegevens van het Rijksregister of de gegevens van de Kruispuntbank van Ondernemingen als de aanvrager een onderneming of vereniging zonder winstoogmerk is;

2° het bankrekeningnummer van de aanvrager van de steun, en de financiële gegevens over het voertuig waarvoor de steun wordt aangevraagd;

3° de gegevens over het voertuig dat is opgenomen in de steunaanvraag.

De Vlaamse Regering kan de gegevens, vermeld in het eerste lid, verder verfijnen afhankelijk van de voorwaarden en modaliteiten van het steunprogramma."

30. De VTC stelt vast dat wat de voorliggende regeling betreft, de identificatiegegevens en de contactgegevens niet voldoende worden aangeduid. Zo is het de vraag welke gegevens uit het Rijksregister hier bedoeld worden?¹⁰
31. De toelichting geeft volgende uitleg wat de gegevens betreft (onderlijning VTC):

⁸ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

⁹ Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: "Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichhoudende autoriteit."

¹⁰ In de meeste dossiers betreft het enkel het rijksregisternummer als er sprake is van identificatiegegevens.

“De bevoegde overheid zal de persoonsgegevens van de aanvrager van de tegemoetkoming verwerken, met inbegrip van het rijksregisternummer en de woonplaats van de aanvrager. Daarvoor zal een beroep worden gedaan op de gegevens van het Rijksregister. Als het gaat om een onderneming of vereniging zonder winstoogmerk, zullen de contact- en identificatiegegevens worden opgevraagd bij de Kruispuntbank van Ondernemingen. Verder zal de bevoegde overheid de gegevens verwerken van het voertuig waarvoor de tegemoetkoming wordt aangevraagd. Die gegevens zijn onder meer de nummerplaat, de inschrijving en de technische gegevens van het voertuig. De bevoegde overheid kan die gegevens opvragen bij de overheid die belast is met de inschrijving van de voertuigen. Verder zal de bevoegde overheid ook enkele financiële gegevens van de aanvrager verwerken, meer bepaald het rekeningnummer van de aanvrager, alsook de waarde, de aan-koop- of verkoopprijs van het voertuig.”

“De Vlaamse Regering kan die gegevens verder verfijnen afhankelijk van de tegemoetkoming en het beoogde doel.

32. De VTC verwijst naar haar advies VTC/A/2023/140 over het ontwerp van uitvoeringsbesluit wat de persoonsgegevens betreft waar de Vlaamse Regering al aan denkt en die volgens de VTC ook in het decreet vernoemd moeten worden om de vereiste wettelijke basis te hebben. Ze adviseert de decreetgever om verder te onderzoeken of geen bijkomende gegevens decretaal kunnen worden aangeduid aangezien bepaalde gegevens toch al zeker lijken.
33. Wat de **personen die toegang krijgen tot de gegevens** betreft: dit zullen de diensten van het Departement zijn die de aanvragen voor de tegemoetkoming ontvangen en verwerken.
34. De VTC benadrukt dat de toegang tot de gevraagde gegevens enkel kan open gesteld worden voor de taken en het werkgebied waar iedere medewerker voor bevoegd is.
35. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens in de zin dat er een wettelijke basis wordt gecreëerd voor opvragingen bij het Rijksregister (en bij de Kruispuntbank Ondernemingen voor ondernemingen en vzw's) en bij de Dienst Inschrijving Voertuigen (DIV).
36. In de mate dat daarvoor persoonsgegevens aan die diensten worden meegedeeld (om andere gegevens terug te krijgen) zal er rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden.
37. De VTC wijst erop dat optioneel advies aan haar kan gevraagd worden over een ontwerpprotocol.
38. Verder, wat de federale overheden betreft, zal moeten rekening gehouden worden met artikel 20 van de WVG en met de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor het gebruik van het rijksregisternummer¹¹.
39. Krachtens artikel 5.1, e), AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
40. De **bewaartermijn** wordt vastgelegd in het Ontwerp en is maximaal 5 jaar na het afsluiten van het steundossier. Als motivering hiervoor wordt in de toelichting bij het voorstel van decreet gesteld dat die termijn nodig is voor een afdoende controle.
41. De VTC heeft hierbij geen opmerkingen.

¹¹ Zie artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.

6. Juistheid

42. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).
43. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan om die op te nemen, eventueel door te verwijzen naar bestaande regelingen.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

44. Artikel 12 ,AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
45. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in randnummer 44, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

46. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
47. De VTC wijst erop dat aangezien het delicate gegevens betreft (in casu financiële gegevens) en er in het ontwerp van besluit sprake is van een webloket een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid.
48. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
49. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹² ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹³ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹⁴ en een logging van de toegangen

¹² Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹³ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹⁴ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

zodat de functionaris en de toezichthouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom¹⁵.

50. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover¹⁶.

51. In geval beroep wordt gedaan op een verwerker dan wijst de VTC op volgende vereisten::

- sluiten van een verwerkersovereenkomst;
- aanstellen van een DPO door de verwerker;
- aanwijzen van categorieën personen die toegang hebben en lijst bijhouden.

52. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren¹⁷.

III. BESLUIT

53. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- verduidelijken welke taak van algemeen belang bedoeld wordt;
- maatregelen nemen ter vrijwaring van de juistheid van de gegevens;
- bepaalde categorieën persoonsgegevens worden gepreciseerd;
- de transparantiemaatregelen worden uitgewerkt.

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2023-12-04 23:13:28 +01:00
Reden: Ik keur dit document goed



¹⁵ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

¹⁶ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

¹⁷ Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.